

DC-WKiC.053.3.2022.PB
2269859.8797473.7106967

Warszawa, dnia 18-11-2022 r.

Szanowni Państwo,

ustosunkowując się do petycji zawartej w piśmie z dnia 26 lipca 2022 r., L.Dz./P/1984/07/2022 adresowanym do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: „Prezes URE”), który przekazał petycję do Ministerstwa Klimatu i Środowiska (dalej: „MKiŚ”) pismem z dnia 15 września 2022 r., znak DSK.WKS.0511.3.3033.ADe, w części dotyczącej:

- podjęcia działań zmierzających do zapobiegania kolejnym podwyżkom cen energii cieplnej i opłat stałych z nią związanych,
- podjęcia działań na rzecz wprowadzenia instrumentów osłonowych dla gospodarstw domowych zasilanych w energię ciepłą na potrzeby centralnego ogrzewania i podgrzewania wody z sieci ciepłowniczych, w tym w szczególności w sytuacji, kiedy energia ta wytwarzana jest przez ciepłownie i elektrociepłownie wykorzystujące do spalania węgiel

– uprzejmie informuję, co następuje.

Odnosząc się do Państwa analiz i obaw o wzrosty obciążeń za dostarczone ciepło, należy zwrócić uwagę na kilka aspektów dotyczących kwestii zabezpieczenia i ochrony odbiorców ciepła przed nadmiernymi wzrostami oraz wysokim poziomem cen i stawek opłat za dostarczane ciepło.

Przede wszystkim należy wskazać przepis art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385 z późn. zm.), który stanowi, iż przedsiębiorstwa energetyczne ustalają taryfy m. in. dla ciepła stosownie do zakresu wykonywanej działalności gospodarczej w sposób zapewniający pokrycie kosztów uzasadnionych działalności gospodarczej przedsiębiorstw energetycznych w zakresie m. in. wytwarzania ciepła oraz jego przesyłania i dystrybucji, wraz z uzasadnionym zwrotem z kapitału zaangażowanym w tę działalność. Koszty paliw, które niewątpliwie należy uznać za koszty uzasadnione, stanowią duży udział w kosztach dostarczania ciepła ogółem.

Odnosnie nadmiernych wzrostów cen i stawek opłat, odbiorcy ciepła są co do zasady chronieni w trakcie postępowania administracyjnego w sprawie zatwierdzenia taryfy dla ciepła, które prowadzi Prezes URE, mając na celu zmierzanie do równoważenia interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców, w tym przypadku, ciepła, zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne. Jednak lektura Państwa petycji wskazuje, że ta ochrona wydaje się Państwu niedostateczna. Mam nadzieję, że Prezes URE odniósł się już do pierwszego punktu Państwa wystąpienia i dokonał weryfikacji zarówno zatwierdzonych, jak i procedowanych taryf dla ciepła przedsiębiorstw energetycznych prowadzących działalność gospodarczą dostawy ciepła na terenie miasta Gorlice, o czym powinniście Państwo zostać przez Prezesa URE poinformowani.

Abstrahując od powyższego, dynamiczne wzrosty cen paliw spowodowały konieczność wprowadzenia szczególnych narzędzi wsparcia odbiorców ciepła na cele mieszkaniowe i użyteczności publicznej. Ze względu na wzrastające w sposób bezprecedensowy ceny węgla kamiennego oraz gazu ziemnego, z których w większości wytwarzane jest ciepło w Polsce, w MKiŚ przeanalizowano szereg możliwych do zrealizowania wariantów działań osłonowych przed rosnącymi cenami ciepła przenoszonymi na opłaty za ciepło i obciążającymi gospodarstwa domowe i podmioty użyteczności publicznej.

W takiej analizie różnych modeli wsparcia dla odbiorców, przyjęto rozwiązania odnoszące się do średniej ceny wytwarzania ciepła. Ideą ustawy było ograniczenie niespotykanych poziomów cen ciepła do określonego ustawowo poziomu średniej ceny wytwarzania ciepła z rekompensatą i tym samym zabezpieczenie budżetów gospodarstw domowych przed gwałtownymi i nadmiernie obciążającymi wzrostami opłat.

Ponadto, mając na uwadze konieczność ograniczenia negatywnych skutków wzrostu cen paliw, Rząd RP podjął działania w ramach Tarczy antyinflacyjnej, mające na celu zredukowanie wzrostu rachunków odbiorców ciepła poprzez obniżenie stawki podatku od towarów i usług (VAT) w odniesieniu do dostaw energii cieplnej do 8% a następnie do 5%, o czym Państwo również nadmieniacie w przedmiotowym piśmie. Dzisiaj już wiemy, że funkcjonowanie Tarczy antyinflacyjnej zostało przedłużone do końca 2022 r., co oznacza między innymi, utrzymanie obniżonych stawek VAT na ciepło.

Wymienione rozwiązania pozwalają skutecznie wspierać najbardziej potrzebujące osoby i rodziny, które wzrost cen nośników energii dotknął w największym stopniu. Jednocześnie należy stwierdzić, że zastosowane narzędzia wsparcia pozwalają ograniczyć negatywny wpływ wzrostu cen surowców energetycznych na rynkach światowych na budżety polskich gospodarstw domowych.

Rozważając działania zmierzające do zapobiegania podwyżkom opłat stałych związanych z wytwarzaniem i dystrybucją ciepła należy przywołać istniejące już mechanizmy ochronne. Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 7 kwietnia 2020 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło (Dz. U. z 2020 r. poz. 718 z późn. zm.) wskazuje w przepisie § 19 dotyczącym obliczania cen ciepła i cen za zamówioną moc cieplną w taryfie wytwórcy ciepła, określony dla danego źródła ciepła i nośnika ciepła wskaźnik udziału kosztów stałych w łącznych kosztach wytwarzania ciepła oznaczony symbolem „A”, którego wartość nie może być wyższa od udziału kosztów stałych w łącznych kosztach wytwarzania ciepła. Dzięki zastosowaniu tego wskaźnika, udział opłat stałych wytwórcy (opłaty za zamówioną moc cieplną) w opłatach ogółem nie może być wyższy, niż faktyczny udział kosztów stałych prowadzenia działalności gospodarczej wytwarzania ciepła w kosztach wytwarzania ciepła ogółem. Ten przepis wystarczająco zabezpiecza przed nadmiernym przenoszeniem opłat stałych i dostatecznie umożliwia pokrycie kosztów stałych prowadzenia działalności gospodarczej wytwarzania ciepła.

Natomiast na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 3 lit d ustawy – Prawo energetyczne, do zakresu działania Prezesa URE należy ustalanie maksymalnego udziału opłat stałych w łącznych opłatach za świadczenie

usług przesyłania lub dystrybucji dla poszczególnych grup odbiorców w taryfach m. in. dla ciepła, w przypadkach gdy wymaga tego ochrona interesów odbiorców.

Należy także pamiętać, że opłaty stałe pozwalają na funkcjonowanie przedsiębiorstw energetycznych w okresach, kiedy dostarczanie ciepła jest zmniejszone (np. poza sezonem grzewczym), opłaty te pozwalają także dokonać napraw i remontów infrastruktury ciepłowniczej oraz utrzymać jej niezbędny potencjał na okres maksymalnego zapotrzebowania na ciepło. Inne rozwiązania mogłyby prowadzić do zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego dostarczania ciepła.